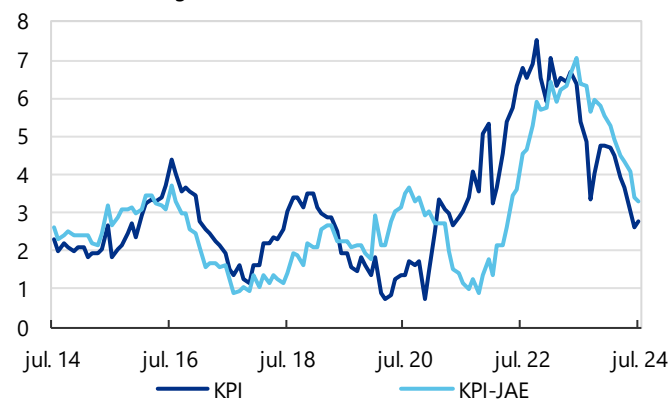

Tirsdag kommer **konsumprisindeksen for august**. Prisveksten har vært avtakende de siste par årene, men tiltok i juli til 2,8 prosent år/år, jf. figuren under. Til tross for oppgangen er inflasjonen seks tideler lavere enn Norges Bank anslø i *Pengepolitisk rapport* (PPR) i juni. Også kjerneinflasjonen (KPI-JAE) på 3,3 prosent var lavere enn anslått i PPR. At inflasjonen avtar raskere enn sentralbanken har lagt til grunn, taler isolert sett for at renten kan senkes på et tidligere tidspunkt enn varslet. Imidlertid er inflasjonen fortsatt mye høyere enn inflasjonsmålet på 2 prosent, og rentesettingen må også ta hensyn til utviklingen i aktivitet og sysselsetting. Torsdag kommer **Norges Banks rapport fra det regionale nettverket**, som omfatter intervjuer med over 400 bedrifter og organisasjoner. Rapporten vil kaste lys over bedriftenes syn på den økonomiske utviklingen og utsiktene fremover. I forrige rapport fra juni viste tilbakemeldingene fra bedriftene at kapasitetsutnyttningen tiltok og utsiktene var bedret. Det antyder at aktivitetsveksten i norsk økonomi holder stand, og kan tyde på at rentene vil holdes høye lenger. Imidlertid peker vår egen medlemsundersøkelse mot at markedssituasjon og -utsikter har svekket seg noe de siste månedene.

Norge: Konsumpriser

Prosentvis endring år/år

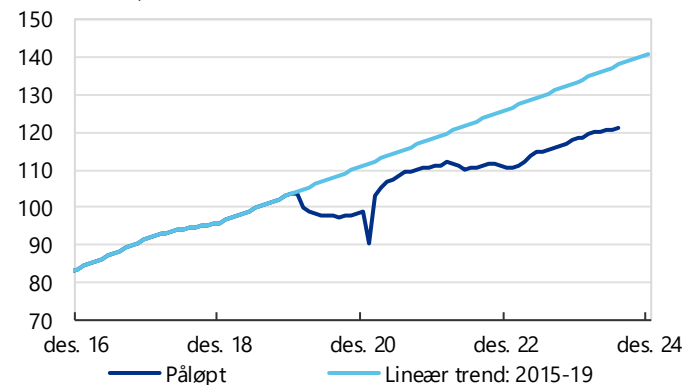
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Torsdag kommer også **Den europeiske sentralbankens (ESB) rentebeslutning**. Innskuddsrenten ble i juni senket fra 4 til 3¾ prosent. Inflasjonen i eurosonen har det siste halvåret vaket omkring 2½ prosent, men avtok i august til 2,2 prosent år/år. Sentralbankens indikator for fremforhandlede lønninger, som gir en pekepinn på lønnsveksten i eurosonen, har samtidig avtatt fra 4,7 til 3,6 prosent fra første til andre kvartal i år. Den økonomiske veksten er svak, om enn variert på tvers av medlemslandene. I Tyskland, eurosonens største økonomi, er utviklingen særlig svak, med en økonomi som i andre kvartal i år var på samme størrelse som for to år siden. Bedriftenes markedsutsikter og sysselsettingsplaner er også svakere enn "normalen" siste 20 år. Det peker i retning av et blodfattig vekstbilde fremover, og en økonomi som har behov for lavere renter. I tråd med markedsprisingen venter vi at ESB senker renten til 3½ prosent.

Mandag innleder **statsminister Støre et tredagers besøk til Kina**, sammen med en mindre næringslivsdelegasjon fra Norge. Det økonomiske bakteppet for besøket er en mer saktevoksende kinesisk økonomi, bl.a. som følge av at krisen i eiendomssektoren i landet har redusert byggeaktiviteten. Boligprisene har falt, og var i juli 5 prosent lavere år/år. Svak forbrukertillit bidrar også til å tyngre forbruksutviklingen. Detaljhandelsutviklingen var i juli vel 10 prosent lavere enn trenden forut for pandemien, jf. figuren under. Mens den innenlandske etterspørselen er svak, er imidlertid eksportveksten sterk, og var i juli 7 prosent høyere år/år. Imidlertid vil økte handelspolitiske spenninger kunne dempe veksten i den eksportorienterte kinesiske økonomien fremover. Flere har pekt på behovet for å vri økonomien fra investeringer og eksport og mot mer forbruk. På kommunistpartiets viktige plenums møte i sommer kom det få konkrete signaler om strukturelle reformer eller vesentlige nye stimulanser for å støtte opp under den innenlandske etterspørselen. Svake nøkkeltall og få signaler om stimulanser har trolig bidratt til at flere analysemiljøer den siste tiden har senket sine anslag for BNP-veksten i Kina i år. Mediananslaget var i starten av september 4,8 prosent, ifølge en undersøkelse utført av Bloomberg. Det er på den lave siden av myndighetenes vekstmål på "omkring 5 prosent." Denne uken kommer **augusttall for boligpriser, detaljhandel og eksport** som vil gi nye signaler om utviklingen kinesisk økonomi.

Kina: Detaljhandel

Verdiindeks*, 100=2019

*Basert på 12mnd sum.

Kilde: LSEG Datastream / National Bureau of Statistics / NHO

Bård Ola Tjønneland

Kalender	Sist	Nå	
Man-Ons	NOR: Statsministeren reiser til Kina		
Tir 0800	NOR: Konsumprisindeks, aug. (å/å)	2,8%	
Tir 0800	UK: Arbeidsledighet (ILO), jul.	4,2%	4,1%
Tir 0800	SWE: BNP-indikatoren, jul. (m/m)	0,9%	
Ons 0800	UK: BNP, jul. (3m/3m)	0,6%	0,6%
Ons 1430	USA: Konsumprisindeks, aug. (m/m)	0,2%	0,2%
Ons	CHN: Eksport, aug. (å/å)	7,0%	6,5%
Tor 0630	SWE: Registrert ledighet, aug.	6,8%	
Tor 0800	SWE: Konsumprisindeks, aug. (å/å)	2,6%	2,1%
Tor 1000	NOR: Regionalt nettverk, 24Q3		
Tor 1415	ØMU: Rentebeslutning, innskudd	3¾%	3½%
Fre 0900	NOR: SSB Konjunkturtendensene		
Fre 1100	ØMU: Industriproduksjon, jul. (m/m)	-0,1%	-0,3%
Lør 0330	CHN: Boligpriser, aug. (å/å)	-5,0%	
Lør 0400	CHN: Detaljhandel, aug. (å/å)	2,7%	2,5%

Torsdag kom sykefraværstall for 2. kvartal, som viste det høyeste sykefraværet på 15 år. Samtidig publiserte IA-faggruppen en rapport som viste at mens målet for siste IA-periode var å redusere sykefraværet med 10 prosent fra 2018, har faktisk fravær gått opp.

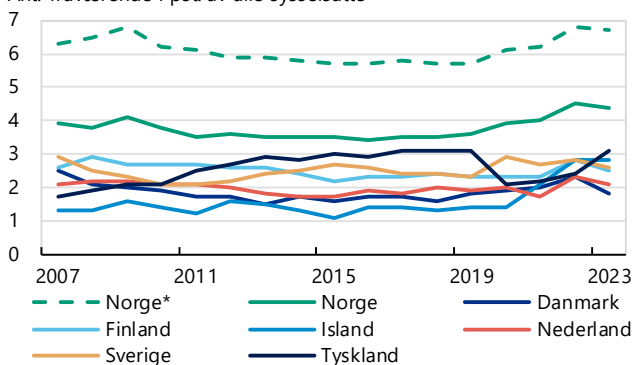
I Perspektivmeldingen anslås at sykefravær på svensk nivå ville frigjort 40 000 årsverk i 2023 og gitt en innsparing på statsbudsjettet slik at inndekningsbehovet i 2060, målt som andel av BNP for Fastlands-Norge, reduseres med 0,7 prosentenheter. Samtidig hevder andre at høyere sykefravær i Norge enn i andre land skyldes at vi over tid har inkludert flere i arbeidslivet. Hva er rett?

Det er to ulike datakilder for utviklingen i sykefraværet. Den ene er registrert NAV/SSBs statistikk, som viste et fravær på 7,1 prosent i andre kvartal (stiplet linje i figuren under). Den andre er arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som viser andelen midlertidig fraværende fra arbeidet i en gitt uke, med sykdom som viktigste fraværsgrunn. I andre kvartal var andelen 4,4 prosent. Forskjellen skyldes blant annet at bare personer som er fraværende hele uka telles med.

For å sammenlikne mellom land brukes AKU-tall. Disse viser at Norge har det høyeste sykefraværet blant sammenliknbare land. IA-faggrupperapporten framhever at selv om flere land hadde høyere sykefravær knyttet til pandemien i perioden 2020–2023, var det få som har hatt et så høyt nivå som Norge. Og der sykefraværet i andre land, som Sverige og Danmark, er på vei ned, øker det altså fortsatt i Norge.

Sykefravær i utvalgte land

Ant. fraværende i pst. av alle sysselsatte

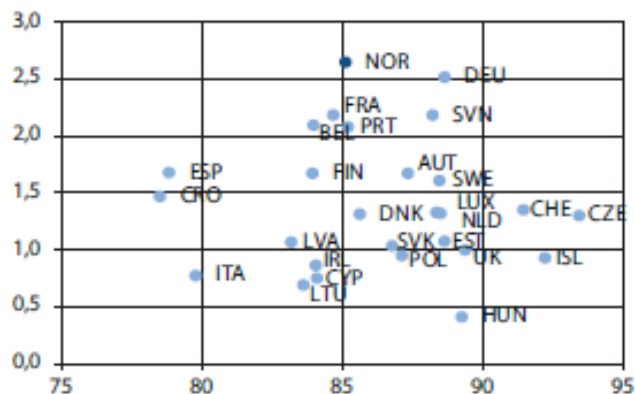

* Sykefravær justert for stillingsprosent i pst. av avtalte dagsverk (sykefraværsprosent NAV/SSB).
Kilde: SSB/NHO

Norges høye sysselsetting trekkes ofte frem som en forklaring på det høye sykefraværet. Figur 9.7 fra sysselsetningsutvalget (NOU 2021: 2) viser imidlertid at det ikke er hele forklaringen. Menns sysselsetningsandel i alderen 25-54 år er midt på treet sammenliknet med andre land, mens sykefraværet er høyt, se figuren. Samme bilde er det for kvinner i samme aldersgruppe, selv om sysselsetningsandelen for kvinner ligger noe over gjennomsnittet i Norge. For gruppen 55-64 år er både sysselsetningsandelen og sykefraværet høyt sammenliknet med andre land. Sysselsetningsutvalget forklarer at si-

den langt flere jobber i alderen 25-54, er det sykefraværet i denne gruppen som veier tyngst. Sykefraværet i denne aldersgruppen utgjør om lag 2/3 av det samlede sykefraværet i hele arbeidsstyrken, definert ved aldersgruppen 15-74 år, og bidrar til å forklare forskjellen til andre land.

A. Menn 25-54 år

Det at sammensetningseffekter har mindre å si for utviklingen i sykefraværet i Norge over tid underbygges av SSB rapport 10, Bruer-Skarsbø og Vigtel (2022). De viser at sammensetningseffektene er små for hele økonomien og fordelt på bransjer i IA-avtalen, hensyn tatt opplysninger om utdanning, kjønn, arbeidstid, næring, innvandringskategori og alder i perioden 2015 til 2020. Årsaken er at sammensetningen av lønnstakere i henhold til disse kjennetegnene endres sakte over tid og at de ulike kjennetegnene trekker i ulike retninger. For eksempel har personer med høyere utdanning lavere sykefravær enn gjennomsnittet. Dermed trekker utdanning jevnt og trutt ned sykefraværsprosenten, ettersom andelen av avtalte dagsverk blant høyt utdannede også øker jevnt. Eldre arbeidstakere har et høyere sykefravær enn gjennomsnittet. Flere sysselsatte eldre, trakk først og fremst opp sykefraværsprosenten fra 2019 til 2020, noe som må ses i sammenheng med reduksjon i andelen dagsverk blant yngre arbeidstakere under koronapandemien.

Victoria Sparrman

Område samfunnsøkonomi

E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.ese@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)